

GORIŠKA STRAŽA

Izhaja vsak pondeljek in četrtek ob 8. uri predpoldne.
Stane za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četr leta 4 L.
Za inozemstvo celo leto 30 L.
Na naročila brez dospolane naročnine se ne oziramo.
Odgovorni urednik: RICHARD OREL.

V Gorici v torek 3. marca
1923
Štev. 26. Letnik VI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglaši se računa po dogovoru in se plačajo vnaprej.
List izdaja konsorcijski "GORIŠKE STRAŽE".
Tisk. S. Spazzal v Trstu.
Uprava in Uredništvo: ulica Mameli 5. (prej Scuole).

Preobrat v gospodarstvu

Kakor strela je udarila v goriško deželo vest, da se ustavi z mesecem majom izplačevanje predujmov na vojno odškodnino. Vlada je tako ukazala in vsako upiranje vojnih oškodovanov, vse njihovi ugovori so zastonji. Vlada se ni ozirala in se tudi ne bo ozirala na voljo goriškega ljudstva, temveč izvedla brez vseh ozirov svoj namen. Ona hoče popraviti svoje blagajne, naj se zgodi kar koli. Naj ljudje trpijo, naj družine gladujejo, naj se dežela zvija kakor hoče; državna blagajna je prvo, vse drugo je postransko!

Ljudstvo bo moralo torej pogoljni najtežjo žrtev, kar si jih moremo misliti v teh dneh revščine.

Nova brezposelnost.

Le oglejmo si od bližu posledice vladnega ukaza. Meseca maja se bodo zaprla vrata hipotečnega zavoda in vseh ostalih denarnih zavodov vojnemu oškodovancom. Niti vinarja ne bodo več izplačali. Kaj je posledica tega koraka? Denarni zavodi bodo odpustili vse uradništvo, ki se je pečalo z vojno odškodnino.

Stotine družin bodo postavljene na cesto.

Hud je ta udarec, toda malenkosten v primerjavi z nesrečo na deželi.

Po vsem Goriškem se ustavi zidanje porušenih hiš in mrtvilo zavlada po naših vseh. Neštevilne stavbanske zadruge zgubile delo in gredo polomu nasproti. Naši zidarji, ki so doslej živelji na domaći zemlji, pridejo ob svej zasluzek in se znajdejo čez noč brez kruha.

Od vojne odškodnine je pa še živelio nebroj drugih ljudi. Vozniki so vozili pesek in opeko, šoferji prevažali les, kamnoseki klešali stopnice, mizarji izdelovali okna in vrata, kovači kovali ključavnice, kleparji izgotavljali žlebove, šiparji vdevali šipe, pleskarji slikali stene in strop in tako se vrsti pred našimi očmi nepregledna četa obrtnikov in rokodelcev, ki so živelici od vojne odškodnine. V dveh mesecih bo vsa ta armada delavnih ljudi brez zasluzka.

Toda vrsta udarjenih in oškodovanih ni še pri kraju.

Vedeti moramo namreč sledeče: zasluzek zidarja, kovača, mizarja, kleparja, voznika, inženirja in uradnika je pomenil obenem zasluzek za trgovca, za gostilničarja, za krojača, čevljarja in seveda tudi za kmeta. Delavec si je kupil čevlje, oblekel svojo družino, kupoval pri trgovcu moko in sladkor, šel v gostilno in delil tako svoj zasluzek z drugimi.

Popotna palica.

V deželi je bilo vse živo, trgovina se je razvijala, kmet je svoj pridelek poprodal na domačem trgu. Kakšna bi bila n. pr. vinska kriza našega kmeta, ko bi ne bilo toliko delavstva v deželi? Velik domaći konsum je držal pokoncu kmeta, obrtnika in trgovca.

Temu bo sedaj konec. Dežela postane prazna, brezposelnost se bohotno razvrstitev, revščina se naseli med naše ljudstvo.

Temu se ne more nihče čuditi, komam izpodmakne vendor vlada podlagu našega gospodarskega življenja.

Kaj naj napravijo lisoči naših mož, kako naj preživijo svoje družine? Kar smo s strahom napovedovali, postane v doglednem času resnjica: domače ljudstvo bo vzelo popotno palico v rokò in šlo z objokanimi očmi iz rodne zemlje.

Kaj se godi po svetu?

Volitve v Jugoslaviji so vzbudile v vseh sosednjih državah veliko pozornost.

V teh volitvah se namreč ni šlo za navadno izbiranje poslanca, temveč za vso bodočnost mlade države. Šlo je za to, na kakšni podlagi naj se razvija in živi ljudstvo v državi, ki si jo je samo ustvarilo. Znano je namreč, da obstajajo v tem oziru v Jugoslaviji različna mnenja. Eni hočejo uredit državo tako, da se združi v enem središču, in sicer v Belgradu vsa oblast v državi. Tukaj naj se zbira ves denar, od tod naj gredo ukazi v vse pokrajine države. Posamezne dežele morajo biti odvisne od središča in ne smejo sami odločevati o svoji bodočnosti. Za državo je namreč najboljše, da je vsa združena v enem središču. Tako govorijo centralisti.

Tri sobe.

Drugi pravijo zopet, da je Jugoslavija sestavljena iz treh narodov: iz Slovencev, Hrvatov in Srbov in da mora imeti vsak narod na svojem lastnem ozemlju prvo besedo. Hiša je skupna, a vsak naj ima v njej svojo lastno sobo kjer gospodari po svojih potrebah in po svoji volji. Če se združi vsa oblast v Belgradu, postane Belgrad gospodar vsega državnega denarja in ga uporablja v prvi vrsti zase. Zagreb in Ljubljana prejmeta je to, kar ostane Belgradu. Belgrad se razvije in postane močan, Zagreb in Ljubljana zaostaja. To ni prav! Vsi trije naj se enako razvijajo, vsi naj enako vživajo dobrote države. Denar, ki ga plačujejo Hrvatska in Slovenija državi, mora služiti v prvi vrsti Sloveniji in Hrvatski. Za skupne državne potrebe pa naj plačujejo vsi trije enako, kajti nihče ne sme živeti na račun drugega.

Edino tako bodo v državi vsi trije narodi enakopravni, vsak se bo čutil gospodarja in bo zadovoljen. Zato naj dobijo Slovenci, Hrvati in Srbi vsak svojo avtonomijo. Tako govore avtonomisti in tako zvaní federalisti. V teh volitvah je bilo ljudstvo pozvano, naj pove svoje mnenje v tej stvari.

Kaj bo?

Odgovor je bil jasen in prav odločen. Slovenci so se izrekli za avtonomijo in poverili Slovenski Ljudski Stranki nalogo, naj zastopa slovensko zahtevko v Belgradu. Hrvati so se ravnotako izrekli proti centralizmu. Radičeva kmečka stranka je zmagała na zeli črti. Za avtonomijo so se izrekli tudi Muslimani v Bosni, ki jih vodi Spaho. Ravnotako enodušno so se pa

Ali je bilo lo neizogibno? Ali ni vsakdo vedel, da mora nekoč vojna odškodnina nehati? Seveda! Toda nihče si ni mogel misliti, da bo katerakoli vlada kar čez noč, popolnoma iznenada presekala z mečem vse nit našega gospodarstva. Pričakovali smo počasen in naraven prehod nekaterih let. Naši delavci in rokodelci bi si bili ustvarili trdnje organizacije in poskiali skupnega dela v fužini.

Tako pa je vlada v svoji naglici postavila vse na glavo in vrgla deželo in ljudstvo v nepotrebitno zmedo.

du. Kamenje in kosi premoga so začeli frčati na francoske vojake. Iz lokomotive, ki je stala pri vhodu, so spustili delavci žgočo paro na Francoze in jih hoteli razorožili. V tem trenutku so začele prasketati strojne puške in na tleh je bležalo 11 mrtvih in 32 ranjenih delavcev.

Ta dogodek je dvignil po vsej Nemčiji nove valove sovraštva. Od severa do juga buči vihar protestov in strastnega gnjeva.

Ozračje je zopet zatemnilo, razmerje med Francozi in Nemci se je poslabšalo. Militaristične in nacionalistične stranke Nemčije kujejo iz krvavih dogodkov nov kapital in napadajo needločno berlinsko vlado. Proč s pogajanji! Boj proti Francozom se mora nadaljevati brez odmora in brez usmiljenja. Sila naj zlomi silo. Organizirati je treba oborožen upor na Rurskem in vreči ven Francoze. Berlinska vlada je še gospodarica položaja, še kroti nacionalistične struje v državi, toda nihče ne ve, če bo mogla vztrajati do konca. Bolj ko bodo Francozi sliskali rursko deželo, bolj bo rastlo v Nemčiji nacionalistično gibanje. Kaj nastane če pada vlada in se polastijo nacionalisti države? Ali bo mogoče preprečiti krvav in oboren spopad med Nemčijo in Francijo?

Davek na Slovence in Nemce v Italiji.

"Straža" je poročala, da so bile občinske in deželne doklade, kakor tudi občinski in deželni davki raztegnjeni pred mesecem na nove pokrajine. Med občinskimi davki se v Italiji na podlagi zakona iz leta 1874 lahko pobira občinski davek na javne napise. Na podlagi tega zakona so bile občine upravičene zahtevati za tuje napise davek. Takrat so bili v Italiji tuje židje, nekaj Nemcev, kar Francozov mogoče tudi nekoško Japoncev in Kitacev. Danes pa šteje fašistovska vlada med tuje v Italiji Slovence in tirolske Nemce. V "Gazzetta Ufficiale" je vlada objavila kr. odlok z dne 11. februarja 1923 s katerim spreminja najvišje in najnižje postavke glede davka na javne napise v smislu omenjenega zakona 1. 1874. Člen 4. omenjenega kr. odloka se glasi: Ako gre za javne napise v tujem jeziku, je davek obvezen in se mora ta davek pobirati v štirikratnem znesku; najmanjši davek znaša za vsak napis 100 lir. Jedro novega odloka je sledenje: prej so italijanske občine obdačile tuje napis se samo z dvakratnim zneskom. Danes pa omenjeni odlok prisiljuje občine, da morajo pobirati za javne napise Slovencev in Nemcev občinski davek in sicer v štirikratnem znesku. Najmanj bo moral vsak slovenski krčmar, trgovec, kovač, mizar, brivec in drugi obrtniki plačati za napis 400 lir. Finančni minister je v smislu omenjenega odloka pooblaščen izdati temu odloku izvršilno naredbo za Nove pokrajine. Po globokem in resnem premisleku bo morda finančni minister prišel do sklepa: Slovenci in Nemci so tudi italijanski hravljeni; njihov jezik ni tuj jezik. Zato se ne sme za napise v slovenskem in nemškem jeziku pobirati še poseben davek.

Zopet tiče kri.

V ostali Evropi se politične razmere vedno bolj zapletajo. Še pretekli teden se je zdelelo, da se razmerje med Nemci in Francozi polagoma ublažuje. Nemci so dali razumeti, da bi se radi pogajali s Francozi. Preponosni so, da bi se jim uklonili in jih prašali za sestanek. Zato želijo, da bi kaka tuja velesila posredovala. Obrnilo so se na Angleže in Amerikance, toda brez vsakega uspeha. Zato so v zadnjih dneh poskusili svojo srečo pri Musliminiju. In res je naš ministrski predsednik kazal voljo, da posreduje. Svetel žarek se je zasvitil v temni rurski homatiji. Toda jedva se je zasvitalo, ko je spet zabučal grom po nebuh. V Essenu je prišlo do krvavega spopada med nemškim delavstvom in Francozi. Kakor poročajo listi, je hotelo francosko vojaštvo rekvirirati te dni v Krupovih tovarnah nekaj avtomobilov in se bližalo oboroženo vhodu tovarniških Oslojij. Ko so delavci zagledali bližajoče se vojake, so zapiskale v tovarni vse sirene, delavstvo je zapuščalo delavnice je hrumejo proti izho-

DNEVNE VESTI.

Volitve v furlanski deželnemu svetu odložene za tri meseca.

Ministrski svet je na predlog predst. Mussolinija odobril načrt odloka, s katerim se volitve v deželnemu svetu Furlanske pokrajine, ki bi se imele vršiti 18. aprila t. l. odložijo za tri meseca.

Delovanje kraljeve pokrajinske komisije za Furlanijo.

Kr. komisija v Vidmu je izvolila zastopnike v razne pokrajinske urade, naprave in komisije. Izvoljeni so bili v deželnem upravnem odboru: odv. Fran Marani in odv. Jakob di Blas i dr. V okrajne naborne svete so bili izvoljeni za Gorico: Viktor Graziani, prof. Simsig, Zottig, Jurij in Sever Ivan. Za Tolmin je med štirimi izvoljen tudi podžupan Mrak Ivan.

Kako se širi slovenska pesem v Ameriki.

Pretekli mesec je priredila v Clevelandu slovenska pianistinja gospodična Jeanette Perdan radio-koncert, ki se je razpošiljal s postaje WHK. Tako se je slovenska pesem razširila po prostrani Ameriki. Pri koncertu je sodelovala «Lira», in s njenih pevcev je zapelo na radiopostaji «Jadransko morje», katero pesem je preložil v angleščino Ivan Zorman. Oktet je zapel «Pod oknom» in dva pevca sta zapela v angleščini, «Mornarja». V slovenščini so peli «Atlantske odmeve», gdč. Petrovčičeva pa je pela «Pastirico» in v družbi z g. Kastelicem v angleščini «Na tujih tleh». Planistinja gdč. Perdanova je proizvajala še «Minuet Antique», delo Paderewskega. Sledilo je še nekaj drugih glasbenih točk. Tako se udejstvujejo Slovenci v Ameriki na vseh poljih in tako lepo kažejo svoje kulturno stremljenje.

Varnostne razmere v Siciliji.

V vasi Butera v provinci Caltanissetta se je pojavilo dne 29. p. m. srečer 11 roparjev, ki so po raznih kmetskih hišah pobrali 50 kg sira. Nekega kmeta so prisili, da jim je sir odnesel. Hoteli so nadaljevati svoj roparski pohod, toda iz neke hiše so jih spreheli z živahnim streljanjem iz pušek. Obležali so mrtvi 3 roparji in nesrečni nosilec sira.

Poitaljančevanje istrskih šol.

V zadnji seji vodnjanskega občinskega odbora je župan dr. Delton sporočil, da se na ljudski šoli v Filipinah od meseca januarja sem že poučuje v italijanskem jeziku in da se isto ukrene tudi za šolo v Jurščih. Na Vodnjanščini se sploh popolnoma odpravijo vse hrvatske šole,

dasiravno je prebivalstvo čisto hrvatsko.

Volilni listi — umirajo.

V Ljubljani je nehal izhajati dr. Susteršičev »Ljudski Dnevnik«, ki je dosegel 40 številk, in ravno tako je tudi prenehalo »Zarja«, glasilo dr. Peričeve socijalistične skupine. Spoji se s komunistiškimi »Delavskimi Novicami«. S 1. aprilom pa preneha izhajati radikalni dnevnik »Jutranje Novosti«, ki ni dosegel niti 60 številk.

Razpust avstrijske vojske.

Avstrijska vlada je izdelala načrt, po katerem se imajo sedanji posli takozvane narodne brambe podrediti ministrstvu notranjih zadev, obenem vojsko popolnoma razpustiti in organizirati le nekako varnostno stražo za vzdrževanje javnega reda in mira. Avstrija, zasleduoč mirobljubne cilje zumanje politike, ne namerava več vzdrževati stalne vojske, da si tudi obenem prihrani velike izdatke. Protitemu načrtu nastopajo nemškonacionalni krogi, ki hočejo, da bi imela Avstrija dobro izvezban vojsko, na drugi strani pa je avstrijska vlada vezana tudi na mednarodne dogovore, ki jih je sklenila v Ženevi. Z načrtom o organizaciji varnostne straže je tudi zadovoljen zastopnik društva narodov, višji komisar dr. Zimmermann. Varnostna straža se ima združiti z orožništvom v eno celoto, ki bo podrejena in na razpolago ministrstvu notranjih zadev.

Naseljenost Jugoslaviji.

Izmed vseh pokrajin Jugoslavije je najbolj gosto naseljeno Medjimurje, ki obsega 775 kvadratnih km in šteje 96.945 prebivalcev. Na 1 kvadratni km prihaja torej 125 prebivalcev. Za Medjimurjem sta najgoščnejša naseljena Bačka in Baranja, ki štejeta 797.873 prebivalcev na 9926 kvadratnih km. Na vsak kvadratni km prihaja nekaj nad 80 prebivalcev. Na tretjem mestu je najbolj gosto naseljena Slovenija s Prekmurjem. Slovenija osega 16.197 kvadratnih km. in šteje 1.056.464 prebivalcev. Na enem kvadratnem km živi torej v Sloveniji in v Prekmurju 65 ljudi. Hrvatska in Slavonija obsega 42.534 kvadratnih km. in šteje 2.613.938 prebivalcev. Na enem kvadratnem km živi 61 ljudi. Na petem mestu je Banat, ki obsega 9776 kvadratnih km. in šteje 582.540 prebivalcev. Na 1 kvadratni km. prihaja 69 prebivalcev. Na šestem mestu so otoki hrvatskega Primorja, kjer stanejo 56 prebivalcev na 1 kvadratnem km. Ti otoki merijo 413 kvadratnih km. in štejejo 28.710 prebivalcev. Na sedmem mestu je bivša kraljevina

Srbija s površino 49.950 kvadratnih km. in s prebivalstvom 2.655.978. Na 1 kvadratnem km. živi tu 53 ljudi. Dalmacija ima površino 12.732 kvadratnih km. in šteje 621.429 prebivalcev. Na enem kvadratnem km. živi tu 50 ljudi. Bosna in Hercegovina šteje 1.889.929 prebivalcev in ima površino 51.199 kvadratnih km. Tu živi 40 prebivalcev na 1 kv. km. Južna Srbija (Makedonija) obsega 45.717 kvadratnih km. in šteje 1.474.560 prebivalcev. Na 1 kv. km. prebiva tu 32 ljudi. Najbolj redko je naseljena Črna Gora, ki ima površine 9663 kv. km. in šteje 199.857 prebivalcev. Tu živi na enem kv. km. samo 27% prebivalcev. Povprečno v vsej državi živi na 1 kv. km. 48^{1/4} prebivalca. V vsej državi so najbolj gosti naseljeni kraji okrog Zagreba in Varaždina, najslabše pa okrog Nikšića in Črnogori in Kavadarja v Južni-Srbiji.

Strašen konec vohunke. Te dni je neki kmet v bližini mesta Hotina v Bukovini zašel v neko votilino, kjer je hotel počakati, da nača snežni vobar, ki ga je zalotil na poti. Ko se je oziral po votlini, je opazil na tleh neznano stvar: s sprhnulo obliko pokrito segnito žensko truplo. Ko si je opomogel od prvega strahu in strašno najdbo natančneje ogledal, je videl, da je bilo žensko truplo s težkimi verigami na nogah prikovaneno na skalo. Na tleh je mož našel beležnico, ki jo je pobral in odkitel v Hotin, kjer je vso stvar javil policiji. Tam so iz zapiskov v beležnici dognali, da je to truplo pred dvema letoma izginile vohunke Magdalene Frisch, hčere poljskega lekarnarja in slovite lepotice, ki je živila z ruskim letalskim častnikom Savrom. Z njim skupaj je vohunila najprej za rusko armado, potem za Nemce in končno za boljševike. Prizadejala sta zlasti Denikinovi in Petljurovi armadi veliko škodo. Petljurovi so pa Savrova ujeli in ga ustrelili, Frischova jim je pa srečno ušla. Toda ko je jeseni 1921. prišlo v Hotin nekaj Petljurovih vojakov in častnikov, so Frischovo spoznali, jo ponoči ugrabil iz postelje in odvedli v bližnjo votilino, kjer so jo prikovali na skalo, jo zasramovali in jo končno prepustili usodi, češ da ji je to kazen prisodil preki sod Petljurove armade. Iz usmiljenja so ji pustili le steklenico strupa, da sama konča svoje muke. Vse to je Frischova pred smrtjo zapisala v beležnico. Njeno truplo so sedaj pokopali na pokopališču v Hotinu.

Čudeži kirurgije. V času vojne je kosček granate odtrgal nekemu Angležu lice. Siromak se je nahajal 4 leta v bolnici Kardif, kjer je bil 40krat operiran. Najprvo so mu prišli nos, potem zgornjo ustanico, nato

so vpostavili čeljust in zobe. Na bradi so mu izrezali košček mesa in ga prišili na zgornjo ustanico. Kratko, malo rezali in mrcvarili so ga dotlej dokler ni dobilo njegovo lice zopet pravilne oblike. Sedaj se mu pozna jo na obrazu samo še majhne brazde, sicer pa je popolnoma zadovoljen s svojo zunanostjo. Celo brke so mu zopet zrasle.

Jugoslovensko-bolgarski sporazum.

Jugoslovenska in bolgarska delegacija, ki ste se v Nišu dogovorjali za ureditev odnosa med obema sosednjima državama, ste prispeli v Beograd. Načelnik bolgarske delegacije Majkov je tu izjavil novinarjem, da ste delegaciji izvršili težke in kočljive posle. Obračnavali ste vsa vprašanja odkrito in dosegel se je popoln sporazum. Konferenca je imela tudi analogo urediti in rešiti vsa vprašanja, ki jih je pustila kot svojo posledico vojna. Delegaciji ste se prepričali, da je pot zbljanja najboljše jamstvo za varnost meja. Zato je obojestranska dolžnost, da se na obeh straneh najdejo ljudje, ki bodo stremili za izbrisanjem težkih posledic, ki jih je povzročila vojna. Razgovori v Nišu so bili prvi korak v tem pravcu. Majkov je pristavljal, da se bo po njegovem prepričanju to delo nadaljevalo in rodilo za oba bratstva naroda najboljše uspehe. V soboto je delegat sprejel minister zunanjih stvari, dr. Ninčić. V nedeljo so v ministrskem svetu podpisali v Nišu sklenjene konvencije in je načo ministrstvo zunanjih stvari priredilo banket na čast bolgarski delegaciji.

Še 50 let.

O priliki praznovanja štiriletnice ustanovitve fašizma je imel bivši glavni tajnik faš. stranke Mihail Bianchi govor v Milanu. V svojem govoru je poudarjal, da je danes Italija rešena. Državne finance so urejene. Fašistska vlada ima globoke korenine in bo vladala še najmanj 50 let Italiji. Ob tej priliki je razpravljal o brezpomembnosti drugih italijanskih strank ter o novem vojilnem redu.

Izmenjava denarja v Dalmaciji.

Pošebna komisija, ki je imela nalogo, da preišče, koliko starih avstrogrskih krov se nahaja v tako imenovani tretji dalmatinski fronti, ki so jo sedaj Italijani izročili Jugoslaviji, je ugotovila, da bo treba izmenjati nad 60 milijonov starih avstrijskih krov. Ugotovila pa je obenem, da so nekateri valutni tihotapci v tihotapili v zadnjem času velikanske množine teh starih krov. Zato je beograjsko finančno ministrstvo ukrenilo, da se izvrši izmenjava v dinarje šele potem, ko se ugotovi množina vtihotapljenega denarja. Tihotapci bodo občutno kaznovani.

JULES VERNE:

ČRNA INDIJA

ROMAN.
Prsto poslovenil Z. Z.

XIII.

Nell v kotaži.

Dve uni pozneje sta prišla Harry, kateri se ni tako kmalu zopet zavedel, in nenavadno slabotni otrok s pomočjo Jacka Ryana in njegovih tovarišev v kotažo. Staremu nadplezalcu so pripovedovali o predstoječem dogodku, Madge pa se je ubogega bitja, ki ga je rešil njen sin, oklenila z največjo skrbljostjo. Harry je mislil, da je iz brezdra prinesel otroka. Toda najdenka pa je bila šestnajstletna deklica. Njene oči so bile blodeče in začudene, lice, ki je pričelo o pregroznom trpljenju, upadlo, obraz, ki se ga še ni dotaknila dnevna svetloba, je bil bele barve, postava nežna in mala: vse to je povzročilo, da je bila deklica nekam tuja in prikuljiva. Jack Ryan jo je opravičeno primerjal z nadnaravnim bitjem. Ali j bil vzrok posebna okoli-

ščina nenavadnega kraja, kjer je do slej živila mlada deklica, da se je zdele, da to bitje le na pol pripada človeškemu rodu? Izraz v obrazu je bil nekaj posebnega. Očesa, ki so jih spletile v kotaži utrujevale, so gledale začudeno in boječe, kot da bi se jim zdelo vse novo. Stara Škotinja je deklici govorila nekaj prijaznih besed, ta pa je bila, kot da se je prebudila iz večletnega spanja.

»Kako ti je ime, dete moje?« jo je vprašala.

»Nell«, je odgovorila deklica.

»Ali ti kaj manjka, Nell?« jo je Madge spet poprašala.

»Lačna sem!« je Nell odvrla. »Že od... do... nisem ničesar použila.«

Že iz teh par besed se je dalo posneti, da Nell ni bila vajena govoriti. Njeno narečje je bilo staro galsko, ki so se ga često posluževali tudi Simon Ford in njegovi.

Madge je mladi deklici prinesla nekaj hrane, kajti Nell je bila skrajno izstradana. Od tedaj je prišla na dno onega rova? Nihče ni tega vedel.

»Koliko let si bila tam doli, hčerkat«

jo je vprašala Madge. Nell ni odgovorila, zdedo se je, da ne razume vprašanja.

»Koliko dni?« je Madge ponovila.

»Dni«, se je Nell začudila in zazdelo se je, da ni umela pomenu te besedisse. Nato pa je zmajala z glavo kakor tisti, ki ne razume stavljenega vprašanja. Madge je prijela Nell za roko in jo je pobožala, da bi jo bolj pridobil zase.

»Koliko si torej stara, moja deklica?« jo je vprašala in jo pogledala v oči, v katerih pa se je očitavalo isto zanikanje znamenje.

»No, jaz mislim, koliko let steješ?« je Madge zopet spregovorila.

»Let?« se je Nell začudila. Tudi te besedice ni deklica razumela. Simon Ford, Harry, Jack Ryan in ostali so jo pomilovali in imeli z njo sočutje. Ganila jih je uboga, revno oblečena deklica. Posebnost Nell-e je pa nad vse zanimala Harryja. Gledal jo je jasno v obraz — deklica se je pri tem lahno našmehnila — in rekel: »Nell, ali si bila tam doli v jami sama?«

»Sama! Sama!« je vzkliknila mlađa deklica in se vzravnala. Na obrazu je ji je pojavil strah. Njene pri pogledu mladega moža tako mle oči, so postale sedaj čudno žive.

»Ubog otrok je še preslab, da bi nam odgovarjal«, je dejala Madge, ki je zopet položila mlađo deklico na posteljo. »nekoliko počitka in potem nekaj hrane in pijače in spet bo čila. Pridita Šimon in ti Harry in vsi drugi pustimo jo, naj mirno spi dalje.«

Na Madgin svet so deklico pustili samo in kmalu nato je Nell trdno zaspala. Ta nenavadno izredni dogodek je vzbudil največje zanimanje najprej v premogovniku, nato v Stirlinski grofiji in slednjic v celem združenem kraljestvu. O Nelli so se začele širiti najčudnejše govorice. Nehote je prisa deklica v modo. Vraflarski ljudje so zdaj imeli nov povod in podlogo za svoje pravljice. Popolnoma so bili preverjeni, da je Nell dobrohotna aberfojlska vila, kakor se je tudi Jack Ryan izrazil napram svojemu prijatelju Harryju.

***

MESTNE NOVICE.

† Vladimir Korsič

Neizprosna smrt seče dan za dnevnem skelečem rane v naše že itak krvaveče narodno telo. Zopet stojimo ob grobu moža-delavca, katerega manj je veliko prezgredaj ugrabila bela žena. V noči od petka na soboto dne 31 m. m. je po daljšem bolehanju nenadoma v Gospodu zaspal šolski voditelj v Št. Petru pri Gorici g. Vladimir Korsič iz znane Korsičeve družine v Gorici. Z začudenjem se bodo vpraševali njegovi številni znanci in prijatelji, kako je mogoče, da je čvrsti, kakor iz jekla vlti mož podlegel? Pred meseci se ga je bila lotila neka zahrbtna bolezna: na pljučih se mu je bila napravila najbrže vsled prehlada neka ules, ki se je vedno bolj širila in ga konečno spravila v prerani grob.

Ranjki je bil star 36 let. Zadnja leta je bil šolski voditelj v Št. Petru, toda stanoval je v Gorici. Poučeval je tudi na trgovski šoli v Gorici. Bil je na glasu kot izborni učitelj in pedagog, ki je z vsem srcem visel na svoji šoli in svojih učencih. Šem-petrci ga bodo težko pogrešali. Toda tudi izven šolskih ur ni miroval. Bil je znan telovadec, ki je bil za telovadbo navdušen kot malokdo in vedno vsem na razpolago. Pečal se je tudi z glasbo, ter je v slučaju-potrebe nesebično pomagal. Bil je sploh zelo prožen in delaven, ter ni poznal počitka. Njegova smrt pomenja za naše narodne vrste težko izgubo. Za-pušča vdovo in dve hčerki. Ohramimo mu časten spomin! Spoštovanji Korsičevi družini naše najiskrenje sožalje.

Velikonočni prazniki

so minuli v našem mestu še razmenoma svečano in v najlepšem redu. Manjkal je sicer oni predvojni sijaj in blesk, zato je bilo pa razpoloženje mnogočas tembolj prisrčno. Velikonočne procesije v soboto popoldne so se vršile ob najkrasnejšem vremenu. Prva se je vršila procesija v stolnici ob 5 uri popoldne; sviral je mladinski godbeni krožek. Druga je bila na Travniku ob šestih. Zbral se je mnogo občinstva in je bila procesija prav sijajna. Opazili so pa ljudje, da posopej viceprefekture — nekdanje okrajno glavarstvo — ni bilo nič razsvetjeno, ter se o tem niso ravno pohvalno izražali. Ravnotako vzbuja v ljudeh začudenje, da se vojaštvo nič ne udeležuje procesij.

Zadnja je bila procesija pri oo. kapucinihi. Na veliko noč zjutraj je bilo vstajenje s procesijo na Kostanjevici. Kljub temu, da je deževalo, je bila lepa udeležba. Tudi tu je svi-ral mladinski godbeni krožek. Sijajni dan, ki je sledil deževni noči, je zvabil skoro celo mesto v okolico. Tudi v pondeljek je vse hitelo ven v naravo, kateri je velikonočni dež prav koristil.

Futurističen večer v Gorici.

V mestnem gledišču se je vršila na velikonočno nedeljo začimiva predstava. Proizvajali so se kratki dramatični prizori s spremljevanjem glasbe, futuristični plesi in slično. Sodeloval je tudi znani italijanski futuristični pesnik Marinetti. Med glasbenimi točkami je bila tudi skladba slovenskega komponista Marija Kogoja.

Pevsko in glasbeno društvo

Gorici je postavilo na program svojega prihodnjega koncerta kot glavno točko P. H. Sattnerjevo kantato za samospeve, zbor in orkester: »V pepelnici noči.« To je morda najboljše Sattnerjevo delo. Ker zahteva delo poleg močnega zobra in dobrih solistov tudi popolen orkester, je umevno, da se le redko kje izvaja. Do sedaj ga je izvajal samo največji slovenski glasbeni zavod:

Glasbena Matica v Ljubljani, in sicer z velikim uspehom. Pevci in pevke, ki želijo sodelovati, naj se točno vdeležujejo pevske vaje!

Soboto 7. t. m. vsi v Trgovski dom na čajev večer v prid Dijaški Matici.

Letošnje velikonočne počitnice, in sicer v soboto dne 7. t. m. ob 20.30. priredijo v dvorani Trgovskega doma v Gorici družinski čajev večer s plesom. Dobiček prireditve je namenjen Dijaški Matici, materi naših dijakov, brez katere v teh težkih časih ne bodo mogli živeti. Dolžnost vseh Slovencev je, da pomagajo dijaški stvari, od katere je odvisna naša bodočnost.

Pozivljamo vse Goričane, da pridejo v soboto v polnem številu v Trgovski dom, da tam prebijejo lep zabavni večer. Po dolgem postnem času naj se zbere vnovič naša goriska slovenska družina v svoji hiši; s tem pomagamo narodni in človekoljubni akciji Dijaške Matice.

Odbor A. F. D. »Adrija» v Gorici.

Pevci in pevke

se opozarjajo, da je ravnokar došel glasbenemu društvu notni material za nameravani pomladanski koncert. Pevske vaje bodo kakor deslej: za moške ob torkih in petkih ob 8. zvečer, za ženske ob pondeljkih in četrtekih ob 6. zvečer. Pridite točno in polnoštevilno! Ker je na vzporednu tudi velika skladba za samospeve, zbor in orkester (glej današnjo notico!), je treba, da je zbor številjeni biti mora namreč sposoben skladbi primerno nastopiti. Zato vabimo še druge pevce in pevke, ki imajo veselje do petja, da se pridružijo. — Pevsko in glasbeno društvo v Gorici.

Goriško okrajno učiteljsko društvo razpisuje vslad soglasnega sklepa občnega zборa v proslavo svoje petdesetletnice eno nagrado 200 L in dve po 100 L za tri najlepše spise, ki naj očrtajo razvoj šolstva in učiteljstva v našem okraju v polstoletni dobi od 1872. do danes. Vse spise očeni društveni odbor, ki pa izključuje morebitne odbornike »in causa propria« in sprejema ta poročila do 30. junija 1923. Vera v moč sole in učiteljstva je čudežno močna in udejstvimo jo z ljudsko prosveto!

V Mirnu, dne 1. marca 1923.
Tajnik: Jakob Rojc
Predsednik: Alojzij Urbančič

Goriško okrajno učiteljsko društvo ima svoje redno mesečno zborovanje v Gorici v Trgovskem domu dne 5. aprila 1923. ob 10 uri.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Razgovor o enotnem delovanju v smislu novejših okrožnic.
3. Društvena petdesetletnica.
4. Razni predlogi.

Ob 14. uri (2 popoldne) je literarno-zgodovinsko predavanje g. profesorja Giovanni Lorenzonija: »Il Risorgimento« - v risarski dvorani šole via Cappuccini.

Kam - ? Vsi obvezno v našo stanosko organizacijo!

Društveni odbor.

Velika noč.

Velikonočni prazniki so za nami. Potice so bile letos še dobre in tudi pirhov še ni manjkal, vendar se bojimo, da se bomo moralni počasi odreči vsem dosadnjim lepim navadam. »Blagostanje«, ki sili vedno bolj v deželo in ki se že vsepovsod čuti, bo povzročilo, da bodo postale naše okusne potice luksus — obremenjene bodo najbrže tudi z davkom na luksus — ki si ga bo mogel dovoliti le malokateri. Toda kaj bi delali žalostne prerkbe, ko zunaj solnce tako radodarno siplje svoje žarke, ki so — zastonj in jih vlada ne more obdačiti.

Roparski umor v Ročinju.

Kakor izvemo je zadnje dneve minulega tedna zasliševal preiskovalni sodnik celo petorico osumljencev, ki se nahajajo v goriških zaporih. O poteku teh zasliševanj se varuje stroga tajnost.

Kakor znano, je I. Kosu, katerega vse okolnosti najbolj kažejo za morilca, neka Ročnika nosila hrano na orožniško postajo v Ročinju, kjer je bil po aretaciji. Pri neki takri prilikri je reklo, da ima na nekem gotovem kraju skrit denar, ki pa ni njegov, temveč njegove sestre, katera je v Jugoslaviji. Naročil ji je, naj ga shrani in pošlje sestri. Ko je nato oče one Ročinko šel na označeno mesto pogledat, je res našel v neki rutni zavit denar in sicer onih 17000.—lir, ki jih je morilec ukradel umorenemu Kregau-u. Vsled tega je bila omenjena Ročinka osumljena skrivne in aretirana. Sedaj je bila kakor čujemo, izpuščena na prost. V zaporu pa ostanejo še nadalje vši stirje moški.

DELAVSKI VESTNIK.

Zakon o osemurnem delavniku.

Agencija Stefani je objavila zakonski odlok o osemurnem delavniku, ki se glasi:

Čl. 1. Urnik delavcev in uradnikov industrijskih in trgovskih podjetij vsake vrste, tudi če imajo značaj strokovnih učilišč in dobrodelnih zavodov, dalje pisarnic, javnih del, bolnišnic, sploh, kjerkoli se daje delo za tedenško ali mesečno plačo v odvisnosti in pod nadzorstvom drugih, ne sme obsegati več kot osem ur na dan ali 48 ur na teden resničnega dela. Pričujoči odlok ne velja za osebe, ki sestavljajo vodstvo podjetij, in za trgovske potnike. Gledet delo na ladjah, po javnih uradih, tudi če jih vodijo zasebni podjetniki, bo odrejeno s posebnimi določbami. — Čl. 2. V poljedelskih podjetjih veljajo določbe pričujočega odloka samo za začasne delavce, a za druge vrste pogodb in mezd bo odrejeno s posebnimi določbami, ki se izdajo v sporazumu z ministrom za poljedelstvo. — Čl. 3.

Za resnično delo v zmislu pričujočega odloka se smatra vsako delo, ki zahteva vztrajno in zdržno službo. Potemtakem ne spadajo v to vrsto tisti posli, ki zahtevajo po svoji navi in po posebnosti slučajev delo v presledkih ali imajo obliko navadnega čakanja ali čuvanja. — Čl. 4.

Pri delih na polju in pri drugih delih, kjer se lahko izkaže potreba zarađi tehničnih ozirov in ozirov na letni čas, se osemurni delavnik ali 48urni teden lahko nategne pod pogojem, da srednji delovni čas v določenih dobah ne bo daljši, kot se določi s kr. odlokom na predlog ministra za delo in socialno skrb ter po zaslijanju pristojnih ministrov in ministrskega sveta, ali pa kakor bo določeno v pogodbah, ki jih sklenejo prizadete stranke same. V slučaju sile ima pravico dati začasna tozadevna dovoljenja okrožni načelnik nadzorstva dela.

— Čl. 5. Dovoljeno je, ako so se prizadete stranke o tem sporazumete, prekorno delo čez navadni delavnik, o katerem se govori v čl. 4. To izredno delo pa ne sme znašati več kot dve uri na dan ali 12 ur na teden ali temu obsegu enak povprečni čas v določeni dobi. V vsakem slučaju se mora izredno delo računati in plačati posebej s poviškom navadne plače, ki ne sme znašati manj kot 10 od sto, in z odgovarjajočim poviškom pri akordnem delu. — Čl. 6. Za dela pred začetkom in po koncu dela, ki se morajo izvršiti izven navadnega delavnika, so dovoljene sporazumne izjeme. — Čl. 7. Delo se sme nadaljevati pre-

ko mej, ki so določene v prejšnjih členih, v slučajih višje sile in kadar bi prenehanje dela ob navadni urki pomenilo nevarnost in škodo za osebe in proizvodnjo. Delodajalec mora v takih slučajih naznani nadaljevanja dela nadzorstvu dela. — Čl. 8. Nobena pogodba, ki bi bila v nasprotju z dobročebami pričujočega odloka, ni veljavna. — Čl. 9. Prestopki zoper ta odlok s strani delodajalcev in njih zastopnikov se bodo kaznovali z globo do 10 lir na dan in za vsako osebo. Globa se v slučaju ponovitve prestopka podvoji. Vlada je pooblaščena, da določi v pravilnikih za izvajanje tega odloka globe za prestopke zoper omenjene pravilnike do zneska 1000 lir. — Čl. 10. Z odlokom ministra za delo in socialno skrb se bodi v sporazumu z ministrom za industrijo in trgovino in poljedelstvo izdale odredbe glede določitve dela pred začetkom in po koncu rednega delavnika, ki je mišljeno v čl. 6, kakor tudi navodila za izvajanje pričujočega odloka z ozirom na razne tehnične potrebe industrije in poljedelstva. — Čl. 11. Minister za delo in socialno skrb bo lahko dovoljeval določenim industrijam začasne izjeme v izvajaju pričujočega odloka. — Čl. 12. Pričujoči odlok stopi v veljavo štiri mesece po svoji objavi. Minister za delo in socialno skrb bo v sporazumu z ministrom za industrijo in trgovino in, kolikor bo do prihajala v poštev poljedelske podjetja, v sporazumu z ministrom za poljedelstvo lahko odložil dan uveljavljenja za kvečemu 12 mesecev, to pa samo za tista podjetja ali njihove dele, ki dokažejo, da bi morala, ako se hočejo pokoriti pričujočemu odloku, znatno izpremeniti svoje obrate. — Čl. 13. Na predlog ministra za delo in socialno skrb se izpremeni s kr. odlokom štete določbe sedanjih zakonov o delu, ki bi ovirale uvedbo novega delovnega urnika, kakor ga predpisuje pričujoči odlok. — Čl. 14. Pričujoči odlok se predloži parlamentu, da ga izpremeni v zakon.

DROBIZ.

Samomori ne Kitajskem. Samomori so na Kitajskem pravcata narodna bolezen. Od vseh ljudi, ki umrejo se jih povprečno umori celih 50 odstotkov. Kitajca lahko spravi na drugi svet najneznatnejša stvarca. Često se zgodi, da se berač ubije na pragu hiše, kjer ni dobil miločine. Ako upnik predolgo preganja dolžnika, se dolžnik usmrtri. Take in podobne malenkosti vodijo Kitajce v smrt.

Prebivalstvo vesoljnega sveta. Iz zadnjih podatkov londonskega statističnega urada izhaja, da biva na vesoljnem svetu okrog 1800 milijonov ljudi. Največ prebivalcev ima Azija, 910 milijonov; na Evropo odpade 470, na Ameriko 182, na Afriko 160, na Avstralijo in Oceanijo 60 milijonov ljudi. Ako vzamemo v poštev še nekatere otroke, o katerih nimamo podatkov, pridemo do zaključka, da znašilo vsega prebivalstva sveta okoli 1800 milijonov. Pred 30 leti je bilo na svetu le 1500 milijonov ljudi in je torej število naraslo v 30 letih za 300 milijonov. Lep napredek, ako imamo ozir na svetovno vojno in število njenih žrtev.

Nemiri na Španskem.

Tudi na Španskem se je začel kravav boj med socialistiškimi in nacionalistiškimi delavskimi organizacijami. V zadnjih dveh letih je bilo samo v Barceloni umorjenih v takih bojih 219 oseb. Javnost je zelo razburjena zaradi postopanja porotnikov, ki zaradi groziljnih pisem, ki jih dobivajo med razpravo, redno oproščajo take zločince. Oblasti so brez moči. Umori se venomer ponavljajo. — Vest posnemamo po laških listih.

PRIREDITVE.

Planina pri Vipavi.

Tukajšnje slov. izob. društvo «Planina» priredi v nedeljo, dne 15. aprila popoldne ob 3. uri v dvorani Št. 90 čisto novo igro »Kdo je mrtev?« Prosimo obilega obiska tudi iz sosednjih občin. Po igri, bo prosta zakava v sosedni gostilni.

Divji lovec v Sv. Križu.

K. s. i. društvo v Sv. Križu priredi na belo nedeljo ob treh in pol v društveni dvorani predstavo Finžgarijeve drame *Divji lovec*. — K udeležbi vladljivo vabi občane in okoličane — društveni odbor.

VALUTA.

Na tržaški borzi si dobil 31. marca: Za 100 avstrijskih krov 2.8 do 3.2 cent; za 100 dinarjev 20.25 do 20.75 lir; za 1 dolar 19.80 do 19.95 lir; za 1 pfund, šterling 93 do 93.40 lir.

DAROVI.

Dobrodelenost. — Za Slovensko sirotišče: N. N. 35 L, Stavbna zadruga v Standrežu 50 L, dobrotnik rewežev v Ajdovščini 10 L, županstvo v Podgori 200 L.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Poročajo nam od vseh strani, da dobivajo naši naročniki list zelo zakasnelo. Predno ga dobijo, mine pogostokrat cel teden. Prosimo vse naročnike da nam sporočijo vse poštne uprave, ki ne izvršujejo točno svoje dolžnosti napram našemu listu.

Zalošč: Bralno društvo. Prišlo prepozno. Pošljite drugič prej! Rihemberk: B. Žal prišlo tudi prepozno. Kobarid: J. Dopisa ne razumemo. Pojasnite nam namen.

Kobarid: Rombon. Prišlo prepozno. Pošljite prej! — Opozarjamо društva naj ne pošiljajo poročil o svojih prireditvah v zadnjem hipu.

Vabilo na naročbo za leto 1923

Družba sv. Mohorja na Preva'jah izda l. 1923 štiri knjige kot družbeni dar. Med temi slovito povest iz svetovne književnosti: »Carski sel«; in »Kemijo za ljudstvo«. Vse štiri knjige stanejo samo 15 Din.

»Pasijonski molitvenik«, vez. z rudečo obrezo, v obliku »Resnice za večnost«, dobitjo člani za doplačilo 9 Din.

Doplačilo dosmrtnih udov je naznanjeno v vabilnih polah Družbe sv. Mohorja za l. 1923. Kdor polo želi, naj se oglasi pri Družbi sv. Mohorja na Prevaljah.

Rok za nabiranje članov za Julijsko Krajino se podaljša do 5. aprila. Odprava letošnjih družbenih knjig se bo vršila že meseca septembra.

Jajca so draga meso jedrago!

Zato uživajte „PEKATETE“, kiso enako redilne kakor meso. So najcenejše testenine, ker se zelo nakuhajo.

Opekarna in tovarna apnenca Jos. Pavletič v Mirnu

je zopet začela delovati ter se priporoča.

VABILO.

k rednemu obšnemu zboru Stavbne zadruge (reg. zadr. z om. jam.) v Desklah, ki se bo vršil v soboto dnu 7. aprila 1923 ob 5. in pol v zadružnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Predložitev letne bilance za 1. 1922.
3. Volitev odbora.
4. Raznoterosti.

V slučaju, da ne bo zbranih ob dočeni ura zadostno število članov se za pol ure pozneje sklice drugi občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

ODBOR.

V Dobravljah odda 8. aprila t. l. popoldne Zgonik Viktor, nadučitelj v Kojskem, košnjo sena in otave (okroglo 50 q).

Ivan Cotič
kamnoseški mojster
SOVODNJE pri GORICI

se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo nagrobnih spomenikov in drugih v to stroko spadajočih del.

Absolvent stavbne obrtne šole isče službe kot risar ali delovodja v mestu ali okolici. Nastop po polovici meseca aprila. — Ponudbe na upravo »Goriške Straže«.

Hiša s hlevom za konje in dvořiščem v ul. Trento št. 14, v bližini južnega kolodvora v Gorici, je na prodaj. Jako primerno za voznika ali malega obrtnika.

Jernej Mlakar, Cerkljanski Vrh 78 (Grahovo), proda svoje veliko posestvo, kjer se lahko redi nad 200 glav goveje živine. Do državne meje z Jugoslavijo je komaj $\frac{1}{4}$ ure hoda. Za ceno in druga pogasnila izvede kupec pri gori imenovanem posestniku in trgovcu, ob nedeljah in četrtekih.

Zadružna zveza

vpisana zadružna zveza

v Gorici, Corso Gius. Verdi št. 32, I. nadstr.
uraduje ob delavnikih od 8. do 12.

Zveza zastopa in varuje koristi pridruženih zadrug, izvršuje nad njimi po zakonu revizijo, daje nasvete in navodila pri ustanavljanju novih zadrug, skrbi za dearno izravnavo, to je sprejema od zadrug vloge in jim daje posojila, posreduje po možnosti pri nakupovanju blaga (umetnih gnojil, modre galice, žvepla i. t. d.) in pri prodaji pridelkov, uporablja vsa postavna sredstva v pospeševanje zadružništva in v povzdigo kmetijsta in domače obrti.

Umetna gnojila in sicer: 15-17 odst. superfosfat in 15-16 ods. čilski solitar se dobri pri Slovenskem kmetijskem st. društvu v Gorici ulica Contavalle, dr. Rojiceva hiša št. 7. V kratkem dospe tudi 40% kalijeva sol, 98-99 odst. modra galica in ventilirano žveplo, drobnost 95%. Za navedene odstotke društvo jamči.

OGLAS:
VEČ HARMONIK NOVIH s tremi toni se ugodno proda pri Ivanu Filipič v Idriji št. 128.

MED. UNIV.

dr. Rado Sfiligoi
se je preselil
v Via Mameli (Via Scuole) št. 8

tik stare gimnazije ter ordinuje za kirurgijo, porodništvo in ženske bolezni od 9-11 in 2-3.

PODRUŽNICA
Ljubljanske kreditne banke v Gorici**Corso Verdi „Trgovski Dom“**

Telefon št. 50. — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnica
in rezerve:
80 MILJONOV

Reserva S H S
kron
64 MILIJONOV

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

TEOD. HRIBAR (nasl.) - GORICA**Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posoj.)**

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Rymann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!**Cene zmerne!****FELBERBAUM & ROLICH**

(prej Hedžet & Koritnik)

Gorica - Corso Verdi štev. 7 - Gorica

Velika izbira moškega in ženskega sukna, raznovrstnega zefirja, perkala ter perila, velika zaloga pletenin in vezenin, kakor tudi vsakovrstnega blaga za neveste, drobnine ter vseh potrebščin za krojače in šivile.

NA DROBNO!

NA DEBELO!

KNJIGARNA KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA**GORICA** Montova hiša

se priporoča slavnim županstvom, župnim uradom, šolskim vodstvom in slavnemu občinstvu.

Velika zaloga slovenskih, nemških in italijanskih knjig, tiskovin za županstva in cerkvene urade, slik z okvirji in brez okvirjev in devocijonalij vseh vrst.

Velika zaloga **papirja** in **pisarniških potrebuščin**.

Zastopstvo in zaloga najboljšega cigaretnega papirja „OLLESCHAU“.

ZALOGA VOSČENIH SVEC različnih vrst, **kadiila** in voščenih užigalnikov.